

حساسیت‌ها مانع خلق ادبیات داستانی انقلاب شده است

در گفت‌وگو با حسین فتاحی، دبیر جشنواره داستان انقلاب

غفوریان

«ادبیات داستانی انقلاب با چالش جدی نبود مدیریت کارآمد مواجه است. نمی‌توان به کناری نشست و به روزمرگی مشغول بود و انتظار داشت که آثار فاخری نیز در حوزه داستان انقلاب نوشته شود...» این‌ها بخشی از دغدغه‌های حسین فتاحی از نویسندگان مطرح حوزه ادبیات داستان انقلاب است که در گفت‌وگوی پیش‌رو به تفصیل درباره اش سخن به میان آورده است. «فتاحی» متولد ۱۳۳۶ یزد است که در سه حوزه تالیف، ترجمه و بازنویسی آثار کلاسیک فارسی برای کودکان و نوجوانان آثار متعددی منتشر کرده است. «آتش در خرمن»، «پسران جزیره» و «عشق سال‌های جنگ» از آثار او در زمینه ادبیات پایداری است.

«پری‌نخلستان‌ها»، «مدرسه انقلاب»، «کودک و توفان» و بازنویسی «قصه‌های شاهنامه» و «سمک عیار» از دیگر آثار او است. او تاکنون دبیر چند نوبت جشنواره‌های حوزه ادبیات انقلاب و دفاع مقدس بوده است.

جناب فتاحی! علاقه مندم گفت‌وگویم را با شما باین موضوع آغاز کنم که وقتی گفته می‌شود «ادبیات انقلاب» مراد و مقصود چیست و اساساً قرار است در این ادبیات با چه مسئله‌ای مواجه باشیم؟

— آن‌چه امروز به عنوان ادبیات انقلاب مطرح شده ادبیاتی است که به ماجراهای انقلاب می‌پردازد. یعنی مبارزه مردم ایران با رژیم شاه. بیشتر هم به پیش از انقلاب برمی‌گردد یعنی دوره مبارزات مخفی و ماجراهای قبل از ۱۳۵۶ یا ماجراهایی که در جریان تظاهرات و آشوب‌ها شکل می‌گرفت و منجر به پیروزی انقلاب شد؛ مبارزات علنی مردم و رویدادهایی که بیشتر در سال‌های ۵۶ و ۵۷ اتفاق افتاده است، همچنین ۱۳ آبان، ۱۳ شهریور، وقایعی که در آخرین روزهای حضور شاه در ایران رخ داد و وقایعی که در جریان گرفتن پادگان‌ها می‌دیدیم و این‌گونه موضوعات که در حوزه ادبیات انقلاب قرار می‌گیرد. اما آن‌چه درباره «ادبیات انقلاب» که وجه دیگری را شامل می‌شود و معتقدم بهتر است این را جایگزین مفهوم مرسوم ادبیات انقلاب کنیم، این است که به طور کلی ادبیات انقلاب را به رخدادهای

انقلابی اطلاق کنیم؛ یعنی هرگونه فعالیتی که ظلم‌ستیز باشد و ماجراهایی که به هر نوع به مبارزه علیه ستمگری بپردازد.

باتوجه به آن‌چه گفتید حال پرسش من این است که اکنون می‌توان برای نویسنده ادبیات داستان انقلاب اولویتی برشمرد؛ بدین معنا که پرداختن به کدام موضوع انقلاب شامل جریان‌های تاریخی حوالی ۱۳۵۷ یا موضوعات دیگر انقلاب که به تعریف دوم جنابعالی از ادبیات انقلاب معطوف می‌شود، برای یک نویسنده اولویت دارد؟

— ببینید طبیعتاً یک اقدام درست و کامل اقدامی است که به همه این موضوعات بپردازیم که اگر بخواهیم یک دسته بندی کنیم انقلاب را به ۳ مرحله می‌توان تقسیم کرد.

۱ - مرحله مبارزه برای پیروزی انقلاب که به ماجراهای قبل از ۵۶ و ۵۷ برمی‌گردد، اتفاقات و مبارزاتی که مردم برای سرنگونی رژیم شاه و پیروزی بر این رژیم انجام دادند و رویدادهایی که در حاشیه این مرحله همچون ماجراهای زندان‌ها و مبارزات زندانیان انقلابی باشکوه گره‌ها داشته‌ایم.